

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Novák Barbara ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kozma Anna ügyvéd által képviselt alperes ellen prémium megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 22.M.4862/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 59.Mf.633.043/2009/4. számú ítéletével befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.633.043/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 100.000,- (százezer) forint és 25.000,- (huszonötezer) forint áfa perköltséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 22.M.4862/2007/14. számú ítéletével a felperes által a 2005. évi prémiumának 30 %-a, a 2006. évi teljes prémiuma, valamint az ezzel összefüggő átlagkereset-különbözet iránt előterjesztett 22.560.000,- forint megfizetésére vonatkozó keresetet elutasította, az alperes részére járó perköltséget egymillió forintban állapította meg.

A megállapított tényállás szerint a felperes ügyvezető igazgatóként 2005. január 3-tól állt határozott idejű munkaviszonyban az alperesi munkáltatóval. Jogviszonya 2007. március 14-én tizenkét havi átlagkeresetének kifizetését követően az Mt. 88. § (2) bekezdése alapján szűnt meg.

Az alperesi alapító M. Zrt. által bevezetni tervezett menetjegy-eladási, helybiztosítási és utas-tájékoztatási rendszer, illetve az ennek működéséhez szükséges szoftverek kidolgozása (a továbbiakban:

... projekt) érdekében a M. Zrt. vállalkozási szerződést kötött a német D. GmbH-val, aki a szerződés teljesítésébe alvállalkozóként vonta be az alperest.

A felperes ügyvezetői tevékenysége nyomán az alapító részéről a projekttel kapcsolatban olyan döntések születtek, amelyek a D. GmbH szerződésének felbontására valamint arra irányultak, hogy alperes közvetlenül a M. Zrt.-vel kerüljön szerződéses viszonyba az új integrált jegyértékesítési rendszer keretén belül.

Az ... projekt 2006-ban, a felperes javaslata alapján pénzügyileg olyképpen került felszámolásra, hogy az üzleti tervben készletként - a korábbi években jelentősen magasabb értéken szerepeltetett - tevékenység-csomagot 2006. december 31-ei hatállyal a M. Zrt. vásárolta meg 220 millió forint plusz áfa vételárért. A készlet értéke és a vételár közötti különbözet kompenzálásaként a vevő elengedte az alperes részére teljesített 250 millió tagi kölcsönt valamint a 2006. december 31-én fennálló vevői számlák alapján fennállt követelését is. Az alperes és a M. Zrt. közötti szerződés azonban a felperes számtalan előterjesztése ellenére sem jött létre.

A felperes 2005 évre járó prémiumkifizetésének feltétele volt az ... projekt szerződés szerinti előrehaladásának biztosítása. Az alperesi cégcsoport vezetőire vonatkozó, 2005. évben hatályos, egységes prémiumszabályzat szerint, amennyiben a szabályzatban meghatározott egyes részfeladatok teljesítése akadályozza az eredmény további növelését, az ügyvezető - részletes indoklás alapján - írásban kezdeményezhette a prémiumkiírás módosítását.

A 2006. évre vonatkozó prémiumszabályzat 4.2. a) pontjában körülírt, a felperes prémiumának alapját képező úgynevezett ... mutató a mérlegadatokat szerinti üzemi tevékenység eredményének és az amortizációnak (értékcsökkenési leírásnak) együttes összegével volt egyenlő. Az elfogadott üzleti terv alapján a felperes 2006. évre kitűzött prémiumának alapját jelentő ... mutató 531.701.000,- forintban került meghatározásra azzal a kikötéssel, hogy amennyiben e feltétel nem teljesül, prémium nem fizethető.

Az alperes 2005. évre - a teljesítés „ellentmondásosságára” tekintettel a felperes prémiuma 70%-ának kifizetését engedélyezte, 2006. évben e jogcímen kifizetést nem teljesített.

A munkaügyi bíróság 22.M.4862/2007/14. számú ítéletének indoklása szerint a felperes a 2005. évi, az ... projekttel összefüggő prémiumfeladatot nem teljesítette, ezzel kapcsolatban éppen a felperes előterjesztésére születtek a D. GmbH-val fennállt szerződés felbontására vonatkozó döntések, és a ... Zrt. és az alperes közötti, a projekttel kapcsolatos szerződés sem jött létre.

Az MHR. projekt felszámolása és annak jogi sorsa tekintetében a felperes minden körülménnyel tisztában volt, a perbeli időszakban azonban nem kezdeményezte a prémiumkiírás módosítását, illetve a prémiumfeltétel teljesítését a per során nem bizonyította.

A 2006. évi prémiumra pedig a felperes azért nem vált jogosulttá, mert - a független könyvvizsgálói jelentés adataira figyelemmel - az alperes gazdálkodásának 2006. évre vonatkozó mérlegeredménye szerint a prémium kifizetése feltételeként előírt mutató 531.701.000,- forint nem realizálódott, így e kizáró feltétel miatt a felperes 2006. évre vonatkozó igénye megalapozatlan volt.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 59.Mf.633.0443/2009/4. számú jogerős ítéletében a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

Indoklása szerint nem volt bizonyított, hogy a felperes az ... projekt előrehaladásán dolgozott volna, amelyen nem kizárólag a .. Systems-sel kötött szerződést, hanem az alperes és a ... Zrt. közötti együttműködést, illetve a tervezett szerződés létrehozását is érteni kellett. A 2006-os év vonatkozásában egyetértett a munkaügyi bíróság azon következtetésével miszerint a prémiumkiírásban meghatározott kizáró feltételt a független könyvvizsgálói jelentés által is rögzített és igazolt mérlegadatokra tekintettel lehetett értékelni. Mivel a 2006. évben elért ... mutató lényegesen elmaradt a prémiumkitűzésben meghatározottaktól, ez a prémiumszabályzat értelmében kizáró feltételnek minősült.

A felperes fellebbezése szerint eltúlzott összegben megállapított perköltséggel kapcsolatban a másodfokú bíróság az ügy bonyolultsága, és az elvégzett ügyvédi tevékenység alapján nem látott lehetőséget az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegének mérséklésére.

Felülvizsgálati kérelmében a felperes a jogerős ítéletnek a munkaügyi bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezését, a keresetének helyt adó határozat hozatalát, valamint a perköltség mérséklését kérte.

Jogszabálysértésként a Pp. 206. §-ának sérelmét panaszolta, mivel álláspontja szerint az eljáró bíróságok a feltárt tényeket nem értékelték kellően, illetve a per adatai alapján téves, iratellenes és okszerűtlen következtetésekre jutottak.

Előadta, hogy a munkáltató már a korábbi ügyvezető prémiumának kifizetését is az ... projekt megghiúsulása miatt tagadta meg, amely teljesíthetetlen feltételként éveken keresztül a prémiumfeltételek része maradt. Az alperes visszaélészerűen, a jog rendeltetésével

ellentétesen, lehetetlen, nem teljesíthető feltételt szabott, ezért a prémium megfizetése alól nem mentesülhet.

Álláspontja szerint prémiumának az ... projektre vonatkozó, annak „szerződés szerinti előrehaladását” előíró szövege pontatlan, értelmezhetetlen. A jog előírásaival ellentétesen kitűzött prémiumfeladatokkal kapcsolatban munkaügyi jogvita kezdeményezhető, ezért az eljárás bíróságok nem mellőzhették volna a prémiumkitűzésben foglaltak értelmezhetőségének, a kitűzés helyességének és annak vizsgálatát sem, hogy a feltétel egyébként teljesíthető volt-e.

Hivatkozott arra is, hogy 2005. február 25-én a ... Zrt. vezérigazgatói értekezletén az ... projekttel kapcsolatban - javaslatára - született döntés szerint a munkát tovább kellett folytatni 2005. március 31-ig, a ... GmbH-val kötött szerződés felbontásáig, illetve párhuzamosan ekkor jött volna létre a ... Zrt. és az alperes közötti - erre vonatkozó - fővállalkozói szerződés. A D. GmbH-val a szerződés alapján az ... projekt fejlesztése tovább folytatódott, a fejlesztési költségek befejezett termelésként elhatárolva a 2005. évi auditált mérlegben is szerepeltek. Ezen költségekre tekintettel került sor a 2006. évre jóváhagyott üzleti tervben „az ... hatással” kapcsolatos kitételekre, megjegyzésekre. A szerződés azonban csak 2007. márciusában szűnt meg, ebből következően mindkét fél számára egyértelmű volt, hogy az „előrehaladás” a ... GmbH-val kötött szerződés felmondását, az alperessel kötendő új szerződés megkötését, illetve a projekt továbbvitelével kapcsolatos egyéb tevékenységet foglalja magában. E feladatnak maradéktalanul eleget tett, amikor erre nézve hét különböző megoldási javaslatot terjesztett elő.

Álláspontja szerint gazdálkodása körében a ... GmbH szerződés felszámolására vonatkozó döntés meghozatalával a munkáltató teremtett olyan helyzetet, amelyet munkavállalóként képtelen volt befolyásolni, különösen azért, mert e szerződés 2007. márciusában történt tényleges megszűnéséig az ... projektre nézve egyébként sem lehetett volna újabb megállapodást kötni. Az a körülmény, hogy az alperes az általa elvégzett munkáért a 2005. évre járó prémiumának 70 százalékát megfizette, további egyértelmű bizonyítéka annak, hogy a prémiumfeladat száz százalékban teljesült, továbbá a feladat megvalósíthatósága a prémium kifizetéséhez kapcsolódó alperesi értékelés szerint is elismerten ellentmondásos volt.

A 2006. évi prémiumot illetően arra hivatkozott, hogy az üzleti terv számítási módjától a cégbíróságnak megküldendő beszámoló és mérleg adatai eltértek, hiszen ez utóbbinak nem része az ... mutató számítása. Az eljárás bíróságok azonban jogellenesen elfogadták a prémium-értékelés szempontjainak önkényes megváltoztatására

vonatkozó alperesi intézkedést, holott az üzleti tervet az alperes és az alapító az ... hatás nélkül hagyta jóvá. Ebből következik, hogy a prémium eredményességét nem az éves mérleg, hanem az üzleti terv számításával azonosan kellett volna figyelembe venni, amelynek alapján a prémiumfeltételek egyértelműen teljesültek.

Előadta, hogy a prémiumkitűzés módosításának kezdeményezésére 2005-ben nem volt köteles, 2006-ban pedig azért nem élt a lehetőséggel, mert előre látható volt, hogy az elfogadott üzleti terv alapján a prémiumkiírásnak eleget tud tenni. Okszerűen nem számolhatott azzal, hogy a munkáltató utóbb megváltoztatja az ... mutató számítása alapjául szolgáló adatokat, ennek tudatában ugyanis nyilvánvalóan kezdeményezte volna a prémiumkitűzés módosítását.

A perköltség tekintetében arra hivatkozott, hogy a munkaügyi bíróság által kiszabott 1.000.000 forint összegű munkadíjjal szemben számítása szerint az alperest legfeljebb 876.800 forint perköltség illetné meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A felperes felülvizsgálati kérelme a bizonyítékok okszerű mérlegelését vitatta (Pp. 206. §). A felülvizsgálati eljárásban azonban nincs helye felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Jogszabálysértést csak a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg (BH1999. 44).

A prémium meghatározott teljesítmény elérése esetére előre kitűzött, a személyi alapbéren vagy az azt helyettesítő teljesítménybéren felül járó díjazás, annak feltételeit a munkáltató jogosult megállapítani (BH 1997.50.; BH 1997.157.). A munkáltató mérlegelési körében dönt a prémium kitűzéséről és arról, hogy a prémiumkitűzésben meghatározott teljesítménykövetelmény teljesítése esetén milyen mértékű díjazás illeti meg a munkavállalót. Amennyiben a munkáltató és a munkavállaló közötti vita a prémiumfeladat helyessége teljesíthetősége tekintetében merült fel, az Mt. 199.§ (4) bekezdésében foglaltak irányadók, azaz jogvitának általában nincs helye.

Az eljárás bíróságok helytállónan állapították meg, hogy a prémiumkiírás feltételeit a felperes pontosan ismerte, a feltételek meghatározásakor az ... projektre vonatkozó szerződés még fennállt,

emiatt a felek számára annak „előrehaladása” - a szerződés teljesítéséből fakadó mindenkor aktuális feladatokra figyelemmel - értelmezhető volt. A felperes emiatt is alaptalanul sérelmezte, hogy az alperes lehetetlen, teljesíthetetlen feladatot tűzött ki.

A 2005. tavaszán eldöntött kérdés, miszerint a ... Zrt. immár a ... GmbH-val kötött szerződés megszüntetését és az alperes fővállalkozóként való megbízását irányozta elő, a prémiumkiírásban szereplő teljesítésre nem vitásan hatással volt, emiatt a projekt „szerződés szerinti előrehaladása” az erre vonatkozó, 2006. február 1-én kelt alperesi dokumentum szerint „nem értékelhető” minősítést kapott. A felperes méltányolható erőfeszítését az alperes éppen erre tekintettel honorálta a 70%-mértékű prémium megfizetésével.

Alaptalanul sérelmezte a felperes azt is, hogy prémiumától a munkáltató által megváltoztatott feltételek miatt esett el, mivel a helyzet éppen a saját tevételes közreműködése révén változott meg. Ismert volt számára az is, hogy az ... projekt folytatása a ... GmbH-val kötött szerződés a keretei között megoldandó feladatokat kizárólag annak megszűnéséig keletkeztet. Az eljáró bíróságok ezért helytállóan következtettek arra, hogy a felperes 2005. évre követelt további prémiumigénye nem volt megalapozott.

Tény, hogy az ... projekt értékvesztésére figyelemmel az alperesi társaság ... mutatója a prémiumkitűzésben írtakat nem érte el, az 531.701.000 forint helyett csak 74.977.000 forintot tett ki. Azt a felperes sem vitatta, hogy az ... projekt értékcsökkenésének figyelembe vételével képzett ... mutató alapján 2006. évre nem volt jogosult a prémiumra.

Az ... mutató kapcsán a felperes lényegében arra hivatkozott, hogy a tárgyévi értékcsökkenési leírásnak (amortizációnak) csak az év elején elfogadott, a terv szerinti értékcsökkenési leírás képezte részét, a terven felüli, az ... projekt pénzügyi elszámolása folytán bekövetkezett értékcsökkenéstől - kizárólag a prémium értékelése körében - el kellett tekinteni.

A felek között nem volt vitás, hogy az ... mutató az üzemi eredmény és az amortizáció összege, amelyeket a tervezés során is a számviteli szabályok szerint kellett figyelembe venni. Ezért a 2006. évi tervet előterjesztő felperesnek számolnia kellett azzal a kockázattal, hogy a rendes gazdálkodás során szintén bekövetkezhet olyan váratlan, nagymértékű értékvesztéssel járó változás, amely - az ... mutató romlása miatt - a kitűzött prémiumra negatív hatással van. A számviteli szabályok szerint a készlet értékvesztésének elszámolása esetén nincs mód az egyes termékcsoportokat érintő tételek mellőzésére vagy figyelmen kívül hagyására. A 2006. évre meghatározott prémium a teljesítendő feltétel - mérlegadatok szerinti üzemi tevékenység és az amortizáció eredményét tekintve -

egyértelműen meghatározott volt, függetlenül attól, hogy az éves üzleti terv egyébként milyen számítási módszer figyelembevételével került elfogadásra, a felperes prémiumigénye ezért 2006. évre nem volt megalapozott.

A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjai alapján a munkaügyi bíróság által meghatározott perköltség - a rendelet 4/A. § (1) bekezdésében írt áfa fizetési kötelezettségre is figyelemmel - nem volt jogszerűtlen, ezért a munkaügyi bíróság e körben hozott döntését a jogerős ítélet megalapozottan hagyta helyben.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak alapján a Legfelsőbb Bíróság jogszabálysértést nem tárt fel, ezért a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére vonatkozó kötelezés a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul. A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet ügyben még irányadó 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. május 11.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. tanács elnöke, előadó bíró, dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő